

6. Центральний комітет Комуністичної партії України (ЦК КПУ), м. Київ (1918–1991) ЦДАГО України (Центр. держ. архів громадських об'єднань та українці). Ф. 1. Оп. 23. Спр. 5826. 312 арк.

7. Українське товариство культурного зв'язку з закордоном, м. Київ. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 5110. Оп. 1. Спр. 628. 289 арк.

Фаріон Анастасія

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Ключові слова: дипломатія, російсько-українська війна, антипутінська коаліція.

Keywords: diplomacy, russian-Ukrainian war, anti-putin coalition.

Дипломатія є ефективним способом обміну інформацією та ідеями між різними культурами та країнами. Для досягнення вищого рівня глобалізації Україна має зрозуміти, що рівноправна участь у загальному глобальному розмаїтті не означає максимальної залежності від зовнішнього світу. Дипломатія потрібна для більш стабільних міжнародних відносин [3].

Тотальна війна між Росією та Україною суттєво змінила світовий політичний і безпековий ландшафт, що призвело до відповідних змін у гарантіях безпеки та різних механізмах реагування та вирішення криз. Російсько-українська війна – це не лише конфлікт політичного та військового рівня, а й справжнє поле битви для дипломатів. Ця війна, яка розпочалася ще в 2014 році, показує нам важливість дипломатії в міжнародних відносинах і можливості застосування дипломатичних інструментів для вирішення конфліктів [1].

Із початку російсько-української війни в 2014 році українська діаспора, яка налічує мільйони людей по всьому світу, стала важливим політичним гравцем на міжнародній арені. Її діяльність протягом цього періоду не лише зміцнила міжнародні позиції України, а й вплинула на формування світової політики проти російської агресії. Це є взірцем того, як етнічні спільноти за кордоном можуть стати потужним механізмом політичної дипломатії [4].

У 2022 році Україна вступила у війну без чіткого розуміння шляхів подальшої ескалації росією конфлікту на Донбасі та за його межами. Навчання «Захід 2021» і розгортання російських військ біля українського кордону передбачали масштабний військовий наступ. Однак ані Сполучені Штати, ані Захід не мали впевненості на 100 % щодо рішення путіна вторгнення в Україну чи нападу на НАТО [2].

Міністр закордонних справ України 2020–2024 рр. Дмитро Кулеба зазначив, що «гібридна агресія потребує гібридної оборони, а не пошуку класичних відповідей на сучасні проблеми». Україна залишається єдиною справжньою «лінією фронту» у цій глобальній гібридній війні, головними завданнями якої є виживання, перемога, оборона та захист української незалежності, ідентичності, фундаментальних європейських цінностей та національності [1].

Перед українською дипломатією стоїть проблема протидії російській пропаганді, яка поширюється з метою впливу на українців та громадян країн, які

підтримують Україну. Кількість інформаційних загроз, створених росією, є невичерпною, оскільки у воєнний час стратегії часто змінюються відповідно до динаміки результатів бойових дій, тому боротьба з інформаційними загрозами, що виникають, триває [1].

Культурна дипломатія України у період війни набула особливого значення, оскільки через мистецтво, літературу, музику та інші форми культурного самовираження українці мають можливість донести правду своєї боротьби за незалежність і отримати глобальну підтримку. Марія Кушнарєва зазначила, що з повідомлень у ЗМІ, які з'явилися після 24 лютого 2022 р. про ознайомлення іноземної аудиторії з українською культурою, майже 50 % торкалися українського кіно, 30 % – музики, 10 % – образотворчого мистецтва, 5 % – дизайну та народних промислів, 3 % – театального мистецтва та 3 % – літератури [4].

Захід не може уявити собі майбутнього європейського порядку без росії. У будь-якому разі перемога в Україні руйнує ці ідеї, і в той момент, коли вона стане самостійним геополітичним гравцем, це обов'язково матиме вплив на зміни у розстановці сил у Європі та призведе до перебудови підходів європейців до геополітики. Саме тому Захід все більше схиляється до якнайшвидшого припинення російсько-української війни дипломатичним шляхом і тиску на Україну з метою припинення війни з Росією та підписання мирної угоди.

Отже, дипломатія в умовах російсько-української війни стає критично важливим інструментом для забезпечення національних інтересів України, забезпечення міжнародної підтримки та врегулювання конфлікту. В умовах активних бойових дій українська дипломатія зуміла не лише мобілізувати світову підтримку, а й значною мірою змістити увагу міжнародної спільноти на агресію Росії, що має в основі стратегію дестабілізації не лише України, а й глобального порядку.

Джерела та література

1. Меженська О. В. Російсько-українська війна – війна дипломатії. *Актуальні проблеми політики*. 2024. Вип. 73. С. 134–141. URL: http://app.nuoua.od.ua/archive/73_2024/21.pdf
2. Перепелиця Г. Українська дипломатія в умовах російсько-української війни. *Україна дипломатична*. 2022. Вип. 23. С. 276–295. URL: <https://ud.gdip.com.ua/ukrainska-dyplomatiia-v-umovakh-rosijsko-ukrainskoi-vijny.html>
3. Смирнова К. Науково-освітня дипломатія в умовах воєнного стану в Україні як інструмент публічної дипломатії. *Україна дипломатична*. 2022. Вип. 23. С. 442–449. URL: <https://ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2022/12/47–2022.pdf>
4. Токарська А. Діаспоральна дипломатія України під час російсько-української війни. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2024. № 2(19). С. 226–242. URL: <https://www.relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/395/365>